

BINNENGEKOMEN
TEAM DOCUMENTSERVICES
D.D. 17-01-2022
No. 2022.01296
Portefeuillehouder: Wethouder Bastiaens
Organisatieonderdeel:BO-Sociaal

Aan het college van burgemeester en wethouders van Maastricht
Postbus 1992,
6201 BZ MAASTRICHT

Maastricht, 17 januari 2022

Betref: Schriftelijke vragen PvdA - Bijstand

Geacht college,

Afgelopen week konden we in Dagblad Trouw¹ lezen dat onder meer de gemeente Maastricht de bijstandsregels voor giften heeft versoepeld, als reactie op het aannemen van een motie in de Tweede Kamer om voor mensen in de bijstand een vrijstelling van 1200 euro aan giften mogelijk te maken, waarvan de uitwerking overigens is aan het nieuwe kabinet. Tegelijkertijd wordt gesteld dat deze vrijstelling alleen geldt voor incidentele giften en niet voor structurele giften zoals een tas boodschappen per week. Ondanks deze versoepelingen kan 1 fout leiden tot een terugvordering van tienduizenden euro's². Immers bijstandsontvangers zijn verplicht alles te melden wat van belang kan zijn voor de hoogte van hun uitkering. Ook onbetaald werk waarmee geld verdiend had kunnen worden, bijvoorbeeld wanneer iemand het haar van familieleden knipt. Wanneer een bijstandsontvanger zo'n gratis dienst vergeet door te geven vorderen 'strengere' gemeenten jaren aan bijstand terug. Vervolgens kunnen bijstandsgerechtigden die vinden dat ze oneerlijk behandeld worden bij de rechter vaak niet terecht: die is met de Participatiewet uit 2015 grotendeels buitenspel gezet³.

Het kan volgens de PvdA Maastricht niet zo zijn dat de meest kwetsbare burgers van Maastricht niet beschermd worden.

Wij hebben dan ook voor u de volgende vragen:

1. Welke aanpassingen heeft de Gemeente Maastricht gedaan in 2021 waarnaar in het artikel wordt verwezen?
2. Vindt u dat u hiermee voldoende heeft gedaan of ziet u mogelijkheden om mensen in de bijstand nog meer te ondersteunen?
3. Bij vermeende overtreding van de participatiewet: wie controleert of het bewijs deugt, en of de terugvordering wel proportioneel is bij een geconstateerde overtreding? Hoe definieert u 'deugdelijk bewijs'? Hoe definieert u 'proportioneel'?

¹ <https://www.trouw.nl/economie/84-gemeenten-versoepelen-bijstandsregels-maar-de-wet-blijft-knellen~bb2e429b/>

² <https://www.platform-investico.nl/artikel/bijstandsgerechtigden-in-de-knel-door-hoge-terugvorderingen-ondanks-versoepelingen-gemeenten/>

³ <https://www.platform-investico.nl/artikel/vogelvrij-in-de-verzorgingsstaat-geannoteerd-verhaal/>

4. Vallen producten van voorzieningen zoals "wekelijkse voeding" van De Gouwe, het kratje van Amby, wekelijkse "luiers en babyvoeding" van Babyvoedselbank Goede Start en de fietsen, kleding en schoenen van de Fietsbank Maastricht onder structurele giften, of onder incidentele giften?
5. Is het mogelijk voor mensen in de bijstand vrijwilligerswerk te doen en hier een vrijwilligersvergoeding voor te ontvangen, zonder dat zij gekort worden op de bijstand? Welke ruimte biedt de Gemeente Maastricht? Als hier nu nog geen ruimte is, hoe denkt u erover om hier wel ruimte te gaan creëren?
6. Waar is het beleid over waarheidsplicht en terugvordering nu vastgelegd? Is dat in begrijpelijke taal, simpel, helder en eenduidig, en goed te vinden voor diegenen waar het om gaat?
7. Hoe worden mensen in de bijstand begeleid in hun administratie en de uitleg van de wetgeving? Wordt daar ook regelmatig opvolging aan gegeven in die zin dat dit niet blijft bij een eenmalig gesprek? Is duidelijk wat van hen verwacht wordt in de periode dat zij bijstand ontvangen?

In Enschede heeft in maart 2021 de 'Commissie menselijke maat' een rapportage⁴ aangeboden aan de gemeente met aanbevelingen voor een meer menselijke maat in het beleid op het terrein van de Participatiewet en de Wmo.

8. Bent u op de hoogte van deze rapportage? Zo ja, ziet u hier ook inspiratie in voor de Gemeente Maastricht?
9. Heeft u het lef een dergelijk onderzoek ook in Maastricht op te zetten om te bezien in welke mate ook de menselijke maat terug kan komen in het beleid t.a.v. bijstandsgerechtigden?
10. Welke stappen wilt u op de korte termijn nemen om rechtszaken te voorkomen?
11. Welke andere initiatieven (bijvoorbeeld uit Tilburg of Meppel) ziet u als kansrijk om in Maastricht te worden ingevoerd?

Wij zien uw antwoorden graag tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Partij van de Arbeid

Maren Slangen
Christel van Gool
Gerbrand van den Eeckhout

⁴ <https://www.enschede.nl/sites/default/files/Maatvoering-is-mensenwerk-II---Eindrapport-19-oktober-2021.pdf>